

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

22369-12336
60-190

Sayı : 54045643/610 2767
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

17.06.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09/05/2013 tarih ve 43452547-120-00-122442 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/22369 ve 7/22396, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/22370, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/22371, Mersin Milletvekili Ali ÖZ'e ait 7/22372, 7/22373, 7/22374, 7/22385, 7/22386 ve 7/22387, Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret AKOVA'ya ait 7/22375, 7/22376 ve 7/22380, İstanbul Milletvekili Umut ORAN'a ait 7/22377, **Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal KAPLAN'a ait 7/22378**, İstanbul Milletvekili Abdullah Levent TÜZEL'e ait 7/22379, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e 7/22381 ve 7/22382, Mersin Milletvekili Mehmet ŞANDIR'a ait 7/22383, Tokat Milletvekili Reşat DOĞRU'ya ait 7/22384, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/22388, 7/22389, 7/22390, 7/22391, 7/22392, 7/22393 ve 7/22394, İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL'a ait 7/22395 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

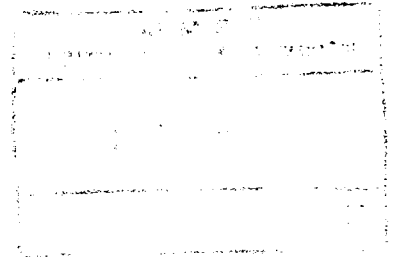
Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1- Görüş

7/22369, 7/22370, 7/22371, 7/22372,
7/22373, 7/22374, 7/22375, 7/22376,
7/22377, **7/22378**, 7/22379, 7/22380,
7/22381, 7/22382, 7/22383, 7/22384,
7/22385, 7/22386, 7/22387, 7/22388,
7/22389, 7/22390, 7/22391, 7/22392,
7/22393, 7/22394, 7/22395, 7/22396 (48 Sayfa)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Mehmet Hilal KAPLAN
Kocaeli Milletvekili
Esas No : 7/22378

Genetiği değiştirilmiş organizmalar, kısa adıyla GDO'lar, bir canlının gen dizilimine genetik müdahale yöntemleri ile bitki, bakteri, virüs vb. herhangi bir başka canlının DNA'sının aktarılması ile elde edilen yeni organizmalardır. Bu işlem için çeşitli metotlar geliştirilmiştir. Genetik Mühendislik ya da Genetik Modifikasyona Uğratılmış Gıdalar, laboratuvar şartlarında gıda için kullanılan bitkilerin ya da hayvanların DNA'larının içine çeşitli genlerin yapay olarak aktarılmasıyla oluşurlar.

GDO'ların sindirim sisteminde sindirilemediği ve hücrelere kadar taşınabildiği, marketlerden alınan süt örneklerinde GDO'lu yemlere ait DNA'ya rastlandığı, pastörizasyon işleminin dahi bu DNA'yı yok edemediği açık bir şekilde bilinmekte, GDO'ların sağlık riski yaratabileceği kabul edilmektedir.

GDO'lu ürünlerin üretilmesinin sebebi ise, bu ürünlerin, Üretici ve Tüketicilerinin bazı avantaj beklentileri, bu tür gıdaların gelişmesine öncülük etmiştir. Daha ucuz bir maliyet ve daha büyük fayda, bir ürünlerdeki gen transferi talebini artırmıştır. Daha büyük fayda derken, ürünün dayanıklılığı ve gıda değeri üzerinde sağlanabilen üstünlükler söz konusu olmaktadır.

Genetik işlem görmüş tohumlarda, genellikle böceklerin ve virüslerin sebep olduğu hastalıklara karşı direnç gösterecek veya yabancı ot öldürücülerine karşı direnç sağlayacak özelliklerin kazandırılması ön planda olmaktadır.

Modern Biyoteknoloji kullanılarak elde edilen genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar ve ürünlerinden kaynaklanabilecek riskleri engellemek, insan, hayvan ve bitki sağlığı ile çevrenin ve biyolojik çeşitliliğin korunması, sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla Biyogüvenlik sisteminin kurulması ve uygulanması, bu faaliyetlerin denetlenmesi, düzenlenmesi ve izlenmesi ile ilgili usul ve esasları belirlenirken analiz rezaleti yaşanıyor. Çikolata-bisküvi sektörünün en büyük iki firmasına da mal veren ithalatçı şirket, Çin'den 110 ton buğday gulteni getiriyor. Ürün, Ankara ve Bursa'daki laboratuvarlarda test ediliyor "GDO'ludur" denilerek rapor hazırlanıyor. Skandal ise bundan sonra başlıyor. Malları gümrükte bekleyen firma yılmıyor, ürünlerin bu kez İstanbul'daki yetkili laboratuvara gönderilmesi sağlanıyor. İki analizde de GDO'ludur denilen ürün bu sefer her nasılsa tertemiz çıkıyor. Tarım Bakanlığı İstanbul İl Müdürlüğü Ambarlı Gümrüğü'ne "Ürünler ülkeye girebilir" yazısı yolluyor.

GDO'lu olduğu gerekçesiyle 6 ay gümrükte bekletilen ürün ülkeye sokuluyor ve bebek bisküvilerinden çikolataya, bisküviden her türlü unlu mamule kadar birçok üründe kullanılmak üzere piyasaya dağıtılıyor. İşin daha da dramatik yanı, "Ürünler GDO'ludur" diyen iki raporu da "Ürünler GDO'suz" diyen son raporu da İstanbul İl Tarım Müdürlüğü'ndeki aynı bürokrat imzalıyor.

AS M

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

İçinde bulunduğumuz durum aslında Biyogüvenlik Kanunu ile ilgili yönetmeliklerin Uluslararası mevzuatla uyumlu olmamasından kaynaklanmaktadır. Bu kargaşanın daha fazla zarar vermemesi için Biyogüvenlik Kanunu ile yönetmeliklerin dünyanın en sıkı Biyogüvenlik mevzuatına sahip AB müktesebatına tam uyacak şekilde değiştirilmesi gerekmektedir.

Bu Kanun; genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar ve ürünleri ile ilgili olarak araştırma, geliştirme, işleme, piyasaya sürme, izleme, kullanma, ithalat, ihracat, nakil, taşıma, saklama, paketleme, etiketleme, depolama ve benzeri faaliyetlere dair hükümleri kapsamına rağmen denetim ve kontrol mekanizmalarında ciddi aksaklıklar olduğu su götürmez gerçektir.

Yiyeceklerimiz, çevremiz ve tarımsal ürünlerimizde sorumsuz ve kontrolsüzce yapılan genetik değişiklikler sonucunda, genetiği değiştirilmiş ürünler büyük tarımsal Biyoteknoloji şirketlerinin özel çıkarlarına hizmet ederken, tüketicilere hiçbir fayda sağlamadığı gibi çok önemli sağlık ve çevre riskleri oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1) Bu gerekçeden ve uygulamalardan anlaşıldığı üzere İnsan yaşamını, hayvan ve bitki sağlığı için çevreyi önemseyen Biyogüvenlik kanununda yetersizlik ve karışıklığın olduğu gerçeğiyle biyogüvenlik kanununda bir değişiklik yapmayı düşünüyor musunuz?

SORU 2) Bir taraftan GDO'lu ürünlerin İnsan sağlığına olumsuz etkilerinin olmadığını (Pirinçte olduğu gibi) iddia edip GDO'nun etkisinin kabukta kaldığını söyleyip, diğer taraftan da bu maddelerin piyasaya sürümünü sağlayan şirket yöneticilerini "Biyolojik Terör" ve "Kaçakçılık" yapıkları için tutuklanmaları arasındaki çelişkiyi nasıl açıklıyorsunuz? Madem ortada suç yoksa Şirket yöneticileri neden tutuklu?

SORU 3) İthal edilen tarım ürünlerinin yurda girişinde her bir ürünün standart olarak GDO'lu olup olmadığı kontrolünüzden geçiyor mu?

SORU 4) GDO'lu ürünler ile Türkiye'deki kanser vakalarının artışı arasında bir paralellik olduğu gözlenmektedir. Bununla ilgili bir çalışmanız var mı?

SORU 5) İnsan sağlığı ile oynayan bu firmaların adlarını kamuoyu ile paylaşmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 1-2-3-4-5) Bakanlığımızca, ithalat aşamasında insan sağlığı ve güvenliği ile hayvan ve bitki varlığı ve sağlığı yönünden gerekli kontroller AB mevzuatı ile uyumlu hazırlanan 5996 sayılı "Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu" ile bu Kanun kapsamında çıkarılan alt mevzuat çerçevesinde yapılmakta olup, bu kontroller sonucunda Gıda Mevzuatımıza uygun olmayan ürünlerin ülkeye girişine kesinlikle izin verilmemektedir.

Ülkemizde Genetiği Değiştirilmiş ürünlerle ilgili işlemler, 5977 sayılı "Biyogüvenlik Kanunu" ve bu Kanun kapsamında çıkarılan "Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik" hükümlerine göre yürütülmektedir. Kanun ve uygulama yönetmelikleri hükümleri ayrıntılı bir şekilde ortaya konulmuş olup, herhangi bir yetersizlik veya karışıklık söz konusu değildir.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bakanlığımızca Biyogüvenlik Kurulu tarafından yapılan risk değerlendirmeleri sonucunda yalnızca hayvan yemlerinde kullanımına onay verilen ürünlerin ithalatına izin verilmektedir. Biyogüvenlik Kurulu tarafından bugüne kadar gıda amaçlı olarak onay verilmiş bir gen olmadığından gıda amaçlı genetiği değiştirilmiş ürün ithaline izin verilmemektedir. Biyogüvenlik Kurulu Kararları Resmi Gazete de yayınlanmaktadır. Ayrıca ülkemizde tüm GDO'lu ürünlerin üretimi yasaktır.

Bakanlığımız tarafından Biyogüvenlik Kurulu kararlarında belirtilen koşulların yerine getirilmesi için gerekli denetimler yapılmaktadır. Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar ile ilgili ithalat denetim ve kontrolleri; 5977 sayılı "Biyogüvenlik Kanunu", bu Kanun kapsamında hazırlanan "Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik" ve "Biyogüvenlik Kurulu Kararları"na göre yürütülmekte; ithal edilecek ürünler GDO analizine tabii tutulmaktadır. GDO tespit edilen gıda amaçlı ürünlerin yurda girişine kesinlikle izin verilmemektedir.

Ayrıca, Bakanlığımız tarafından genetiği değiştirilmiş ürün içermesi muhtemel gıdaların kontrolleri etkin bir şekilde yürütülmekte ve bu ürünlerden numuneler alınmaktadır. Gerekli hallerde izlenebilirlik denetimleri yapılmakta ve söz konusu ürünlerin üretiminde kullanılmış olan hammaddelerden de numuneler alınabilmekte ve gerekli kontroller yapılmaktadır.

Yapılan resmi kontroller sonucu olumsuzluk tespit edildiği takdirde 5977 sayılı Biyogüvenlik Kanunu ve ilgili diğer mevzuatlar çerçevesinde gerekli yasal işlemler yapılmaktadır.

5996 sayılı Kanun ve bu Kanun kapsamında yayımlanan, "Gıda ve Yemin Resmi Kontrollerine Dair Yönetmelik" gereğince; yönetmeliğin yayım tarihi olan 17.12.2011 tarihinden sonra olmak kaydıyla; iç hukuk ve uluslararası hukuk ile güvence altına alınan, gizli soruşturma ve sürmekte olan adli ve idari işlemler, kişisel bilgiler, meslek sırları, gizli müzakereler, uluslararası ilişkiler ve ulusal savunma ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere; laboratuvar sonucuyla taklit veya taşıyıcı yapıldığı kesinleşen gıda ve yem ile kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye düşürecek şekilde bozulmuş, değiştirilmiş gıdaları üreten ve/veya satan firmanın adı, ürün adı, markası, parti ve/veya seri numarasını içeren bilgiler Bakanlığın resmi internet sitesi olan www.tarim.gov.tr adresinde duyurulmak suretiyle kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Önergede bahsi geçen olay ile ilgili Bakanlığımızca kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla yazılı ve sözlü basın açıklamaları yapılmış olup, basın açıklamaları Bakanlığımız internet sitesinde de (www.tarim.gov.tr) yayınlanmıştır.

Basın açıklamalarında yer aldığı üzere, bugüne kadar dünyada ticarete konu olmuş genetiği değiştirilmiş çeltik üretimi yapılmamıştır. Bakanlığımız tarafından genetiği değiştirilmiş gıda amaçlı hiçbir ürünün ithaline izin verilmemekte olup, yapılan düzenli ve etkin denetimlerde bugüne kadar genetiği değiştirilmiş pirinç ürününe rastlanılmamıştır.

Mersin ilinde yaşanan olayda ele geçirilen çeltiğin yapılan analizlerinde GDO tespit edilmesi üzerine, konu savcılığa intikal ettirilmiş olup, gerekli tahkikat savcılık tarafından yapılmakta ve GDO kaynağının soya tozundan bulaştığına dair iddialar savcılık tarafından incelenmektedir.

AS

M

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ayrıca, Türkiye’de pirinçte GDO analizi yapan laboratuvarların uluslararası akredite olmadıklarına dair bazı basın yayın organlarında yer alan haberler gerçeği yansıtmamaktadır.

Bakanlığımıza bağlı uluslararası standartlarda ve akreditasyona sahip 2 laboratuvar, detaylı Genetiği Değiştirilmiş Ürün (GDO) analizi yapılmaktadır. Ayrıca ilave olarak “tarama analizi” (Var/Yok analizi) yapabilen 28 laboratuvardan 7’si Bakanlığımıza ait olup, bu laboratuvarlar uluslararası akreditasyona sahiptir.

Ayrıca GDO’lu olduğu iddia edilen ithal pirinç hakkında İstanbul Teknik Üniversitesi’nce düzenlenen rapora ilişkin, aynı Üniversite Rektörlüğü tarafından 9 Mayıs 2013 tarihinde Üniversite web sayfası kanalıyla, yapılan analizler hakkında Kamuoyuna duyuruda bulunularak, “Süreçte usul ve deneysel kurgu hataları” bulunduğu belirtilmiş ve “rapor sonuçlarının teknik olarak geçersiz” olduğu ifade edilmiştir. Bu konuya ilişkin yargı süreci de halen devam etmektedir.

Kanser hastalığına neden olan etkenler ile ilgili çalışmalar Sağlık Bakanlığının görev alanında bulunmaktadır.

KT

M